

23.11.2021
Wpłynęło dnia

Nikon
Podpis

Projekt

**Uchwała Nr
Rady Miejskiej w Ziębicach**

z dnia 25 listopada 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Ziębice na lata 2021 – 2024**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) w zw. z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Ziębice na lata 2021 – 2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Ziębic.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

RADCA PRAWNY
mgr Maciej Pływacz

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Konieczne jest podjęcie działań o szerokim zakresie w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Niniejszy Program został opracowany w celu zminimalizowania negatywnych następstw przemocy, a także w celu efektywnego, interdyscyplinarnego działania na rzecz rodzin z terenu gminy Ziębice. Realizacja Programu powinna przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy na terenie gminy. Określone w dokumencie cele i kierunki działań mają charakter ramowy i mogą podlegać modyfikacjom.

Z uwagi na powyższe zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.

Sporządziła:

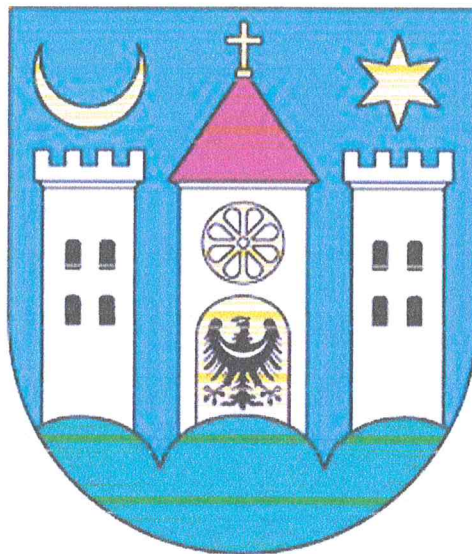
Kamila Cisakowska-Brożek

Kamila Cisakowska-Brożek

BURMISTRZ ZIEBIC
M. Szpilarewicz
Mariusz Szpilarewicz

Załącznik do Uchwały Nr...
Rady Miejskiej w Ziębicach
z dnia ...

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W GMINIE ZIĘBICE NA LATA 2021 – 2024**

ZIĘBICE 2021

Spis treści

I. Podstawy prawne programu	3
II. Zagadnienia teoretyczne zjawiska przemocy w rodzinie.....	4
III. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Ziębice.....	7
IV. Analiza SWOT.....	14
V. Adresaci programu.....	15
VI. Realizatorzy i partnerzy programu.....	16
VII.Cele programu.....	16
VIII. Źródła finansowania programu.....	20
IX. Przewidywane efekty programu.....	20
X. Monitoring i ewaluacja programu.....	20
XI. Zakończenie.....	21

WSTĘP

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. wskazuje, iż instytucja rodziny, definiowana w systemie praw człowieka jako „*naturalna i podstawowa komórka społeczeństwa*” (art. 16 ust. 3 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka) jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej.

Przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, natomiast organy władzy publicznej mają obowiązek zapewnić wszystkim osobom równe traktowanie, poszanowanie ich praw i wolności. W celu zwiększania skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie przewidziano szereg zadań, w tym m. in. sposób postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Podstawą opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla gminy Ziębice na lata 2021 – 2024, zwanego dalej Programem jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która nakłada na samorządy obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i prowadzenia poradnictwa w przypadku jej zaistnienia. Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ziębice na lata 2018-2025, w której wspieranie rodziny i poszczególnych jednostek w prawidłowym jej funkcjonowaniu oraz wzrost poziomu bezpieczeństwa jest jednym z najważniejszych założeń.

Niniejszy Program został opracowany w celu zminimalizowania negatywnych następstw przemocy w rodzinie, a także w celu efektywnego, interdyscyplinarnego działania na rzecz rodzin z terenu gminy Ziębice. Realizacja Programu powinna przyczynić się do ograniczenia zjawiska przemocy na terenie gminy. Określone w dokumencie cele i kierunki działań mają charakter ramowy i mogą podlegać modyfikacjom.

I. PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU

Podstawowym dokumentem regulującym działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Definiuje ona pojęcie przemocy w rodzinie, określa zadania organów administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie przeciwdziałania przemocy. Określa zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Do zadań własnych gminy, zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020r. , poz. 218) należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Aktami prawnymi wspomagającymi podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są w szczególności:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
4. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
7. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny,
8. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
9. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
10. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

II. ZAGADNIENIA TEORETYCZNE ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE

W Słowniku Języka Polskiego przemoc definiowana jest jako „*przewaga wykorzystywana w celu narzucenia komuś swojej woli, wymuszenia czegoś na kimś; też: narzucona komuś bezprawnie władza*”.

Przemoc w rodzinie w świetle ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, to: „*jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą*”.

W literaturze znajdujemy różnego typu klasyfikacje przemocy w rodzinie. Najczęściej jednak wyróżnia się przemoc: fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną oraz polegającą na zaniedbaniu:

1) **Przemoc fizyczna** - naruszanie nietykalności fizycznej. Jest intencjonalnym zachowaniem powodującym uszkodzenie ciała lub niosącym takie ryzyko, np. popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzenie w twarz, przypalanie papierosem, duszenie, krępowanie ruchów, itp.;

2) **Przemoc psychiczna** - naruszenie godności osobistej. Przemoc psychiczna zawiera przymus i groźby np. obrażanie, wyzywanie, osądzanie, ocenianie, krytykowanie, straszenie, szantażowanie, grożenie, nieliczenie się z uczuciami innych, krzyczenie, oskarżanie, obwinianie, oczernianie, czytanie osobistej korespondencji, ujawnianie tajemnic, sekretów, wyśmiewanie, lekceważenie, itp. Przemoc psychiczna jest najczęstszą formą przemocy, jest trudna do udowodnienia.

3) **Przemoc seksualna** - naruszenie intymności. Przemoc seksualna polega na zmuszanie osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych warunków obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu, np. wymuszanie pożycia, obmacywanie, gwałt, zmuszanie do niechcianych praktyk seksualnych, nieliczenie się z życzeniami partnerki/partnera, komentowanie szczegółów anatomicznych, ocenianie wyglądu, itp.;

4) **Przemoc ekonomiczna** - naruszenie własności. Przemoc ekonomiczna wiąże się z celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których nie są zaspokajane niezbędne dla życia potrzeby, np.: niszczenie rzeczy, włamanie do zamkniętego osobistego pomieszczenia, kradzież, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy, przeglądanie dokumentów, korespondencji, dysponowanie czyjąś własnością, zaciąganie pożyczek "na wspólne konto", sprzedawanie osobistych lub wspólnych rzeczy bez uzgodnienia, itp.;

5) **Zaniedbanie** - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich. Jest formą przemocy ekonomicznej i oznacza np.: niedawanie środków na utrzymanie, pozbawianie żywności, ubrania, schronienia, brak pomocy w chorobie, nieudzielanie pomocy, uniemożliwianie dostępu do miejsc zaspokojenia podstawowych potrzeb: mieszkania, łazienki, łóżka, itp.

Cechami charakterystycznymi dla zjawiska przemocy w rodzinie są:

- 1) intencjonalność - zamierzone działania człowieka, mające na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- 2) dysproporcja sił – jedna ze stron ma przewagę nad drugą,
- 3) naruszenie praw i dóbr osobistych – sprawca wykorzystuje przewagę siły i narusza podstawowe prawa ofiary,
- 4) powoduje cierpienie i ból (szkody psychiczne i fizyczne) – szkody mogą być widoczne lub niedostrzegalne, natychmiastowe lub odroczone w czasie, wymierne lub niewymierne.

Warto zauważyć, iż przemoc nie jest jednorazowym incydentem. Często trwa latami, niszczy całą rodzinę, wprowadza do życia człowieka nieustanne poczucie zagrożenia. Warto poznać mechanizmy przemocy, które tłumaczą zachowania osób krzywdzonych. Zaliczmy do nich m. in.:

- 1) **syndrom wyuczonej bezradności** - ofiara przemocy domowej nabiera przekonanie, że z jej sytuacji nie ma wyjścia i czegokolwiek nie zrobi, nie uda się zmienić jej położenia. Jest bezradna i wycofana, godzi się z przemocą. Na początku podejmuje działania, np. prosi czy grozi, jednak w żaden sposób nie działa to na sprawcę przemocy. Następnie porzuca myśl, że może zmienić swoją sytuację, traci kontrolę i dostosowuje się do przemocy, nie szuka wsparcia i pomocy;
- 2) **zjawisko prania mózgu** - jest jednym z najmocniej oddziałujących mechanizmów przemocy psychicznej. Powoduje, że oprawca wpływa na poglądy, postawę i przekonania ofiary, która dostosowuje zachowanie do jego wymogów. Z czasem przestaje stawiać opór i przyjmuje obraz rzeczywistości podawany jej przez sprawcę przemocy. W manipulacji sprawca przemocy wykorzystuje: izolację, poniżenie i degradację, groźby i demonstrację siły, monopolizację uwagi, czasowe okazywanie pobłażliwości;
- 3) **proces wiktylizacji** – wchodzenie w rolę ofiary. Na skutek doznawania przemocy, podejmowania nieskutecznych prób obrony własnej osoby oraz w wyniku wtórnego zranienia spowodowanego nieadekwatnymi do sytuacji reakcjami ludzi, od których oczekiwała pomocy, osoba krzywdzona nabiera przekonania, że zasługuje na takie traktowanie;
- 4) **cykl przemocy domowej** – przemoc w rodzinie zazwyczaj nie jest jednorazowym zdarzeniem. Jeżeli osoba przekroczyła granicę przemocy w relacji z bliską osobą, to z dużym prawdopodobieństwem postąpi w ten sposób po raz kolejny. Przemoc rozwija się w charakterystycznym schemacie, stąd nazwa cykle przemocy. W cyklu przemocy wyróżnia się trzy fazy:

- **faza narastania napięcia** - stopniowy wzrost konfliktów, napięcia i poziomu agresji sprawcy. Osoba doznająca przemocy stara się wszelkimi sposobami załagodzić sytuację,
- **faza eskalacji (ostrej przemocy)** - gwałtowna przemoc, która może zagrażać zdrowiu i życiu ofiary. Ofiara szuka pomocy,
- **faza miesiąca miodowego** - sprawca żałuje i przeprasza, obiecuje, że będzie lepiej, natomiast ofiara mu wierzy.

Przemoc w rodzinie najczęściej dotyka osoby najsłabsze, które nie potrafią same się obronić. Najczęściej są to kobiety, dzieci, osoby niepełnosprawne i starsze. Z punktu widzenia prawnego stosowanie przemocy wobec innych osób, zwłaszcza wobec rodziny jest przestępstwem ściganym z urzędu i zgodnie z art. 207 K.k. podlega karze pozbawienia wolności.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY ZIĘBICE

Warunkiem właściwego zaplanowania działań jest przeprowadzenie dokładnej analizy problemów społecznych, jakie występują na terenie gminy Ziębice, ze szczególnym uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie.

Dokładne zdiagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest trudne do osiągnięcia. Ciężko jednoznacznie określić liczbę ofiar przemocy, ponieważ jest ona zjawiskiem pozostającym często w ukryciu, ze względu na skłonność do traktowania spraw rodziny jako problemów wyłącznie prywatnych, skrywanych w tzw. „czterech ścinach”. Z tego względu część przypadków przemocy w rodzinie pozostaje nieujawniona. Statystyki pozwalają jedynie oszacować przybliżone rozmiary przemocy.

Na terenie gminy Ziębice przemoc występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, bardzo często łączy się z takimi problemami jak uzależnienie, ubóstwo, bezradność w procesie wychowywania dzieci oraz brak umiejętności wychowawczych, a także bezrobocie.

Jedną z kluczowych instytucji świadczących pomoc dla rodzin z problemem przemocy w rodzinie jest Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ziębicach oraz funkcjonujący w jego siedzibie Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W pracy na rzecz rodzin doświadczających przemocy w rodzinie pracownicy socjalni Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ziębicach współpracują z instytucjami i służbami takimi jak: Policja, Prokuratura, GKRPA, Sąd Rejonowy - kuratorzy, służba zdrowia, oświata, organizacje pozarządowe, inne w zależności od potrzeb rodzin.

Poniższa tabela prezentuje szczegółowo dane dotyczące powodów trudnej sytuacji rodzin z terenu gminy Ziębice, które skorzystały z pomocy Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ziębicach w latach 2019, 2020.

Tabela 1. Powody udzielenia wsparcia w gminie Ziębice w ramach pomocy społecznej w 2019 i 2020 r.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	
	2019 rok	2020 rok
<i>ubóstwo</i>	192	181
<i>bezdomność</i>	5	7
<i>potrzeba ochrony macierzyństwa</i>	14	15
<i>w tym: wielodzietność</i>	10	11
<i>bezrobocie</i>	193	173
<i>niepełnosprawność</i>	136	125
<i>długotrwała lub ciężka choroba</i>	187	166
<i>bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego - ogółem</i>	37	31
<i>w tym: rodziny niepełne</i>	30	25
<i>rodziny wielodzietne</i>	7	5
<i>przemoc w rodzinie</i>	2	1
<i>alkoholizm</i>	16	18
<i>narkomania</i>	1	1
<i>trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z ZK</i>	5	6

źródło: opracowanie własne na podstawie danych MGOPS w Ziębicach

Według stanu na 30 czerwca 2019 r. liczba ludności Gminy Ziębice wyniosła 16555 osób. Natomiast według stanu na 30 czerwca 2020 roku liczba ludności Gminy Ziębice wyniosła 16336 osób. W porównaniu do tego samego okresu roku 2019 - liczba ludności spadła o 219 osób.

Jednym z najczęściej występujących powodów trudnej sytuacji rodzin z terenu Gminy Ziębice jest bezrobocie. Poniższa tabela prezentuje sytuację osób bezrobotnych z terenu Gminy Ziębice w latach 2019 i 2020.

Tabela 2. Liczba osób bezrobotnych z terenu Gminy Ziębice w latach 2019, 2020.

Gmina Ziębice	2019 rok	2020 rok
Ogółem liczba osób bezrobotnych	510	647
kobiety	296	350
mężczyźni	214	297
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	237	307
kobiety	139	180
mężczyźni	98	127

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Ząbkowicach Śl. Filia w Ziębicach

W 2019 roku liczba osób bezrobotnych z terenu gminy Ziębice zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ząbkowicach Śląskich Filia w Ziębicach wynosiła 510, w tym 296 kobiet, 214 mężczyzn. Liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosiła 237, w tym 139 kobiet i 98 mężczyzn. Natomiast w 2020 roku liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych W PUP z terenu Gminy Ziębice wynosiła 647, w tym 350 kobiet, 297 mężczyzn. Liczba osób długotrwale bezrobotnych wynosiła 307, w tym, 180 kobiet i 127 mężczyzn.

Skalę zjawiska przemocy w gminie Ziębice szczegółowo obrazują dane gromadzone przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, czy Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Są to dane dotyczące liczby wszczętych postępowań w ramach procedury "Niebieskie Karty", które określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Dokument szczegółowo określa kompetencje poszczególnych służb, m. in. czego mogą od siebie oczekiwać, jakie działania wspólnie podejmować i w jaki zakresie się wspierać.

Wszczęcie procedury "Niebieskie Karty" następuje poprzez wypełnienie formularza "Niebieska Karta A" i przekazanie go do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Procedurę wszczynają podmioty do tego powołane, zgodnie z ustawą z dnia 25 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Są to przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Formularze "Niebieska Karta – A", przekazywane do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego nie zawsze są wynikiem interwencji w miejscu zamieszkania rodzin. Wypełnienie dokumentu następuje także podczas bezpośredniego zgłoszenia na Komisariacie Policji zawiadomienia o akcie przemocy bądź złożenia zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa.

Formularze kart wszczynające procedurę przekazywane są również przez przewodniczących zespołów interdyscyplinarnych innych gmin, gdzie zostało złożone zawiadomienie o przemocę bądź miała miejsce interwencja policji poza własnym miejscem zamieszkania.

Jak wynika z danych liczbowych do Przewodniczącego Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ziębicach w 2018 r. wpłynęło 19 nowych Niebieskich Kart, w 2019 roku - 26, natomiast w 2020 roku 38.

Z analizy ilości prowadzonych spraw przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ziębicach w ramach procedury „Niebieskie Karty” wynika, iż na przestrzeni lat 2018-2020 problem zdiagnozowanej przemocy domowej w gminie Ziębice wzrasta. Świadczy o tym rosnąca liczba formularzy „Niebieskich Kart” przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego, wypełnionych przez przedstawicieli uprawnionych instytucji. Ilość sporządzonych Niebieskich Kart ogółem w latach 2018 - 2020 obrazuje poniższe zestawienie.

Tabela 3. Liczba Niebieskich Kart przekazana do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ziębicach w latach 2018 – 2020.

Liczba Niebieskich Kart	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart część A	19	26	38
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart część C	14	12	29
Liczba sporządzonych Niebieskich Kart część D	7	10	30
Ogólna liczba rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty w danym roku	32	40	52

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2018, 2019, 2020.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ziębicach powołuje grupy robocze w celu adekwatnej pomocy w rozwiązywaniu problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie. Grupa robocza w składzie zazwyczaj: pracownik socjalny, dzielnicowy, członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w zależności od potrzeb pedagog, wychowawca, kurator, pielęgniarka środowiskowa. Przedstawiciele służb pracują z każdą rodziną indywidualnie, często również w miejscu zamieszkania. Prowadzenie danego postępowania nie ma ram czasowych. Czas pracy z rodziną

wynika z jej indywidualnych potrzeb i jest uzależniony od sytuacji całej rodziny, osoby doznającej przemocy, ustalonego indywidualnego planu pomocy oraz zaspokojenia niezbędnych potrzeb.

Poniższa tabela obrazuje ilość osób objętych bezpośrednim wsparciem grup roboczych, powołanych w ramach prac Gminnego Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ziębicach.

Tabela 4. Liczba osób objętych pomocą grup roboczych w latach 2018 – 2020

Liczba <u>osób</u> objętych pomocą grup roboczych	OGÓŁEM		2018 r.	2019 r.	2020 r.
			45	41	82
	w tym kobiety	ogółem	28	22	36
		w tym niepełnosprawne	0	0	1
		w tym starsze	0	0	10
	w tym mężczyźni	ogółem	17	18	31
		w tym niepełnosprawni	0	0	1
		w tym starsi	0	0	6
	w tym dzieci	ogółem	0	1	15
		w tym niepełnosprawne	0	0	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2018, 2019, 2020.

W ramach prac grup roboczych dokonuje się przede wszystkim diagnozy sytuacji życiowej osób doświadczających przemocy, opracowuje plan pomocy oraz udziela wsparcia w postaci szeroko rozumianej pracy socjalnej, czy poradnictwa: psychologicznego, pedagogicznego, prawnego. Ponadto informuje się o innych instytucjach działających w obszarze wsparcia rodzin doświadczających przemocy w rodzinie, prawach osób krzywdzonych, możliwościach podjęcia działań w celu prawnego uregulowania sytuacji np. zabezpieczenia dzieci - alimenty, o możliwości zobowiązania osoby nadużywającej alkoholu do podjęcia leczenia, czy złożenia w prokuraturze bądź na policji zawiadomienia o przestępstwie ściganym w trybie publiczno – skargowym lub wniosku o ściganie przestępstwa na wniosek osoby poszkodowanej.

Niezmiernie ważne jest, aby osoby dotknięte przemocą w rodzinie otrzymały wyczerpującą informację na temat możliwości otrzymania wsparcia ze strony różnych służb. Przydatne w tym zakresie jest prowadzenie tzw. bazy teleadresowej instytucji udzielających pomocy na danym terenie.

Tabela 5. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, objętych pomocą w formie poradnictwa w latach 2018 – 2020.

Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa	2018 r.	2019 r.	2020 r.
psychologicznego	18	20	58
prawnego	11	10	30
socjalnego	46	50	63
zawodowego	0	3	10
medycznego	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2018, 2019, 2020.

W gminie Ziębice zapewniony jest dostęp do poradnictwa specjalistycznego w ramach Punktu Konsultacyjnego – Gminnego Centrum Pomocy (psycholog, prawnik, terapeuta ds. uzależnień). W ramach działań na rzecz rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie proponowane jest m. in. wsparcie w tym obszarze. Rodziny są informowane o możliwości skorzystania z nieodpłatnej pomocy w pobliżu miejsca zamieszkania. Nieodzownym wsparciem jest również poradnictwo świadczone przez pracowników socjalnych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ziębicach oraz szeroko pojęta praca socjalna na rzecz osób i rodzin.

Tabela 6. Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z pomocy Gminnego Centrum Pomocy – Punktu Konsultacyjnego w Ziębicach w latach 2018 – 2020.

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z pomocy Gminnego Centrum Pomocy – Punktu Konsultacyjnego w Ziębicach	OGÓŁEM		2018 r.	2019 r.	2020 r.
			29	31	41
	w tym kobiety	ogółem	21	20	23
		w tym niepełnosprawne	0	0	2
		w tym starsze	0	0	3
	w tym mężczyźni	ogółem	8	11	14
		w tym niepełnosprawni	0	0	0
		w tym starsi	0	0	2
	w tym dzieci	ogółem	0	0	4
		w tym niepełnosprawne	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sprawozdania z Realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2018, 2019, 2020.

Z danych statystycznych znajdujących się w zasobach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Ziębicach wynika, iż w latach 2018 - 2020 nie założono procedury „Niebieskie Karty” przez pracowników ochrony zdrowia oraz nie zaobserwowano przez tą grupę zawodową przypadków wymagających pomocy w związku z doświadczaniem przemocy w rodzinie.

Czynnikiem mającym zasadniczy wpływ na występowanie przemocy w rodzinie, zachowań agresywnych, aktów znęcania się nad członkami rodziny jest problem alkoholowy. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego wraz z członkami grup roboczych, podejmując działania kieruje wnioski do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o wszczęcie postępowania zmierzającego do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Z danych posiadanych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ziębicach wynika, iż Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ziębicach w latach 2018-2020 nie założyła żadnej Niebieskiej Karty. Jednak należy zaznaczyć, iż powyższa Komisja zapraszała na posiedzenia również osoby bezpośrednio związane z problemem przemocy w rodzinie, w których realizowane były Niebieskie Karty.

Poniższa tabela prezentuje liczbę zaproszeń osób z terenu gminy Ziębice, wobec których wszczęto postępowanie w sprawie nadużywania alkoholu .

Tabela 7. Wszczęte postępowania przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ziębicach

Liczba zaproszeń na posiedzenie GKRPA w danym roku	2018 r.	2019 r.	2020 r.
Liczba zaproszeń	46	53	31

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ziębicach

Spadek liczby zaproszeń na posiedzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ziębicach w 2020 roku wynika z wybuchu pandemii covid-19 i okresowym zawieszeniem zwoływania prac Komisji.

Podsumowując, przemoc w rodzinie to zjawisko, które nigdy nie powinno mieć miejsca, ponieważ nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych człowieka. Niezmiernie ważna jest

współpraca i zaangażowanie wszystkich służb reagujących na problemy społeczne, ukierunkowane na przeciwdziałanie temu zjawisku i udzielanie adekwatnego do potrzeb rodzin wsparcia.

IV. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT stanowi narzędzie, które pozwala zidentyfikować oraz usystematyzować mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia społecznego obszaru gminy Ziębice. Opracowana diagnoza problemu przemocy w rodzinie, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie umożliwiły sporządzenie, niżej przedstawionej analizy SWOT.

Mocne strony	Słabe strony
• Dostęp do poradnictwa specjalistycznego w ramach Punktu Konsultacyjnego – Gminnego Centrum Pomocy (psycholog, prawnik, terapeuta ds. uzależnień). • Wykwalifikowana kadra osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. • Gotowość oraz otwartość na współpracę ze środowiskiem lokalnym. • Dostępność instytucji wspierających rodzinę. • Funkcjonowanie Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, • Interdyscyplinarny charakter pracy grup roboczych, realizujących indywidualne plany pomocy rodzinom dotkniętym problemem przemocy, • Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ziëbicach. • Wsparcie rodzin w postaci corocznego organizowania kolonii letnich (szkoły, MGOPS). • Rozwijająca się w gminie Ziëbice baza rekreacyjno-sportowa służąca rodzinom do wspólnego spędzania wolnego czasu. • Dostęp i bardzo dobra jakość funkcjonowania placówek opiekuńczych i oświatowych w gminie Ziëbice.	• Bierna postawa rodzin wobec problemów z jakimi się borykają, zwłaszcza z problemem przemocy w rodzinie oraz niechęć do korzystania z pomocy instytucji działających w obszarze wsparcia rodziny. • Częsty brak współpracy ze strony rodziny. • Brak specjalistów z dziedziny psychiatrii – zarówno dla dorosłych jak i dla dzieci na terenie gminy Ziëbice. • Rosnąca niewydolność rodzin w procesie wychowawczym, • Niewystarczająca współpraca między instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. • Brak zainteresowania programem korekcyjno- edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie, • Brak organizacji charytatywnych i podmiotów ekonomii społecznej działających w sferze pomocy społecznej, • Obciążenie emocjonalne osób pracujących z rodzinami uwięzłymi w przemoc, zwiększające prawdopodobieństwo wypalenia zawodowego, • Bierność świadków przemocy w rodzinie, • Funkcjonowanie stereotypów na temat zjawiska przemocy domowej (np. ofiary są odpowiedzialne za doświadczaną przemoc), • Długotrwałe procedury związane ze skierowaniem na „przymusowe” leczenie odwykowe osób zmagających się z

	uzależnieniem, Niewystarczające środki finansowe na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
Szanse	Zagrożenia
- Rozbudowanie współpracy między instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. - Podnoszenie i doskonalenie kwalifikacji osób pracujących z rodzinami w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. - Realizacja programów profilaktycznych. - Szeroki wachlarz usług i form wsparcia dla rodzin i dzieci. - Rosnąca świadomość społeczna. - Możliwość pozyskania zewnętrznych środków finansowych na realizację działań z obszaru przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- Zanikanie więzi rodzinnych. - Rozpad rodzin, tj. rozwody, wyjazdy za granicę, inne. - Uzależnienia członków rodzin, m. in. od alkoholu, środków odurzających, hazardu, internetu. - Wzrost negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży, w tym przemocowych. - Złożoność problemów rodzin. - Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów. - Wpływ przemocy domowej, trwającej latami na zdrowie psychiczne ofiar i świadków przemocy, - Wykorzystywanie procedury „Niebieskie Karty” w sprawach rodzinnych, w tym rozwodowych, - Brak konsekwentnych działań w stosunku do sprawców przemocy, poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc, - Wzrost niewydolności opiekuńczo-wychowawczej rodzin.

V. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Ziębie, a w szczególności:

- 1) osoby doświadczające przemocy w rodzinie,
- 2) osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- 3) osoby zagrożone zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- 3) świadkowie przemocy,
- 4) osoby zaangażowane w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz wszelkie instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy.

VI. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

1. Urząd Miejski w Ziębicach,
2. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ziębicach,
3. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Rodzinie w Ziębicach,
4. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ziębicach,
5. Placówki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Gmina Ziębice,
6. Placówki służby zdrowia na terenie Gminy Ziębice,
7. Komisariat Policji w Ziębicach,
8. Punkt Konsultacyjny – Gminne Centrum Pomocy w Ziębicach,
9. Ziębickie Centrum Kultury,
10. Organizacje pozarządowe,
11. Parafie z terenu Gminy Ziębice,
12. Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich,
13. Kuratorzy sądowi i społeczni współpracujący z Gminą Ziębice,
14. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ząbkowicach Śląskich,
15. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Ząbkowicach Śląskich,
16. Prokuratura Rejonowa w Ząbkowicach Śląskich

VII. CELE PROGRAMU

Celem głównym programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie i skuteczne rozwiązywanie problemów z nim związanych na terenie Gminy Ziębice.

Cel główny jest realizowany poprzez cele szczegółowe:

- 1. Interdyscyplinarną współpracę służb i instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym w ramach działań interwencyjnych.**
- 2. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie.**
- 3. Zapobieganie przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej na temat tego zjawiska.**
- 4. Doskonalenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.**
- 5. Skuteczne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie.**

Cel szczegółowy nr 1 - **Interdyscyplinarna współpraca służb i instytucji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym w ramach działań interwencyjnych**

Planowane działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1. Ścisła współpraca i systematyczne spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego monitorującego zjawisko przemocy w rodzinie.	Urząd Miejski w Ziębicach, MGOPS w Ziębicach, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. Liczba podjętych interwencji. Liczba powołanych Grup Roboczych.	2021-2024 rok
2. Podejmowanie wspólnych interwencji w rodzinach dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.	Przemocy w Rodzinie w Ziębicach, GKRPA w Ziębicach, Komisariat	Liczba spotkań Grup Roboczych. Liczba monitorowanych rodzin, dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.	
3. Bieżąca praca Grup Roboczych powołanych w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego.	Policji w Ziębicach, inne jednostki realizujące działania na rzecz przeciwdziałania	Liczba opracowanych planów pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	
4. Monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.	przemocy w rodzinie, zwłaszcza placówki oświaty i służby zdrowia		
6. Opracowanie i realizacja planów pomocy w indywidualnych sprawach dot. przemocy w rodzinie			

Cel szczegółowy nr 2 - **Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie.**

Planowane działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”.	Urząd Miejski w Ziębicach,	Liczba sporządzonych "Niebieskich Kart - A",	2021-2024 rok
2. Realizacja działań zmierzających do zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego	MGOPS w Ziębicach, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds.	Liczba utworzonych grup roboczych, Liczba zakończonych procedur	

osobom doświadczających przemocy w rodzinie. 3. Rozwijanie działalności Gminnego Centrum Pomocy - Punktu Konsultacyjnego 4. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie. 5. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia.	Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ziębicach, GKRPA w Ziębicach, Komisariat Policji w Ziębicach, inne jednostki realizujące działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwłaszcza placówki oświaty i służby zdrowia	“Niebieskie Karty”, Liczba osób / rodzin objętych pomocą socjalną, Liczba osób, którym udzielono poradnictwa. Liczba sprawozdań. Liczba osób korzystających z oferty ośrodków wsparcia.	2021-2024 rok
--	--	---	------------------

Cel szczegółowy nr 3 - **Zapobieganie przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej na temat tego zjawiska.**

Planowane działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1. Upowszechnianie informacji dotyczących problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie m. in. w formie plakatów, ulotek, publikacji w lokalnej prasie, stronach internetowych. 2. Monitorowanie dostępności do placówek udzielających wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz bieżące uaktualnianie bazy danych tych placówek. 3. Organizowanie pogadanek/zajęć profilaktycznych/edukacyjnych dla dzieci, młodzieży, rodziców (placówki oświatowe), jak również promowanie aktywnych	MGOPS w Ziębicach, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ziębicach, GKRPA w Ziębicach, Komisariat Policji w Ziębicach, inne jednostki realizujące działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwłaszcza placówki oświatowe i służby zdrowia	Liczba upowszechnionych materiałów informacyjnych, np. plakatów. Liczba i rodzaj instytucji rozpowszechniających materiały informacyjne. Liczba/wykaz placówek udzielających wsparcia. Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach profilaktycznych. Liczba placówek oświatowych prowadzących zajęcia profilaktyczne. Liczba dostępnych w gminie form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży. Liczba przeprowadzonych	2021-2024 rok

form spędzania wolnego czasu jako alternatywa do zachowań agresywnych wśród młodego pokolenia. 4. Prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych w środowisku lokalnym z zakresie przeciwdziałania przemocy.		kampanii.	
---	--	-----------	--

Cel szczegółowy nr 4 - Doskonalenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Planowane działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
Wzmocnienie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i superwizji - przedstawicieli instytucji oraz służb podejmujących działania na rzecz osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie.	MGOPS w Ziębicach, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ziębicach, GKRPA w Ziębicach, Komisariat Policji w Ziębicach, inne jednostki realizujące działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwłaszcza placówki oświaty i służby zdrowia	Liczba zorganizowanych szkoleń, warsztatów, konferencji. Liczba osób biorących udział w zorganizowanych szkoleniach/ warsztatach/konferencjach. Liczba osób biorąca udział w superwizji.	2021-2024 rok

Cel szczegółowy nr 5 - Skuteczne oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Planowane działania	Realizatorzy	Wskaźniki	Termin realizacji
1. Rozmowy motywujące do zmiany zachowań przemocowych. 2. Kierowanie do Prokuratury zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa przemocy w rodzinie. 3. Kierowanie i motywowanie osób stosujących przemoc do udziału w programach	Urząd Miejski w Ziębicach, MGOPS w Ziębicach, Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ziębicach, GKRPA w Ziębicach, Komisariat	Liczba przeprowadzonych rozmów. Liczba skierowanych zawiadomień do Prokuratury. Liczba osób skierowanych oraz uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych. Liczba wniosków skierowanych do GKRPA. Liczba wniosków skierowanych do	2021-2024 rok

korekcyjno-edukacyjnych.	Policii w Ziębicach, inne	Sądu Rodzinnego.	
4. Kierowanie do udziału w terapii uzależnień .	jednostki realizujące działania na rzecz	Liczba podjętych przez Policję interwencji – wydanie zakazu	
5. Kierowanie do Sądu Rodzinnego wniosków o wgląd w sytuację rodzinną.	przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwłaszcza placówki	zbliżania się, odwiezienie do izby wytrzeźwień.	
6. Izolowanie sprawców przemocy np. zakaz zbliżania się, izba wytrzeźwień.	oświaty i służby zdrowia		

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Mając na uwadze, iż przeciwdziałanie przemocy w rodzinie jest zadaniem własnym gminy, środki na realizację programu będą pochodzić z budżetu Gminy Ziębice. Inne źródło finansowania programu mogą stanowić również środki finansowe pochodzące z budżetu państwa w formie dotacji, konkursów, jak również ze środków unijnych i innych dostępnych źródeł.

IX. PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU

W wyniku realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Ziębice na lata 2021-2024 przewiduje się następujące efekty:

- 1) zmniejszenie poczucia bezradności osób doświadczających przemocy domowej,
- 2) zmiana postaw społeczności lokalnej wobec zjawiska przemocy,
- 3) zwiększenie skuteczności działań, kompetencji i wiedzy instytucji oraz podmiotów zajmujących się problematyką przemocy,
- 4) zmniejszenie skali zjawiska przemocy na terenie gminy Ziębice.

X. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Koordynacją podejmowanych przedsięwzięć oraz realizacji założonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Ziębice na lata 2021-2024 celów będzie Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ziębicach we współpracy z Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ziębicach. Monitoring programu będzie prowadzony na podstawie oceny poziomu realizacji poszczególnych celów. Umożliwi to ocenę efektywności i skuteczności podejmowanych działań, jednocześnie wskazując kierunek na rozwój Programu w kolejnych latach.

Dane będą zbierane od podmiotów zaangażowanych w realizację jego założeń i gromadzone przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ziębicach. Natomiast wskaźniki osiągnięcia zamierzonych celów będą mierzone w okresach rocznych. Program będzie ewaluowany z punktu widzenia przyjętych wskaźników, w celu jego usprawnienia i oceny.

XI. ZAKOŃCZENIE

Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, zaangażowania wielu służb, a także zmiany świadomości społecznej. Ze względu na swoją złożoność wymaga międzysektorowej, długofalowej współpracy wielu instytucji i organizacji bezpośrednio i pośrednio związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Należy pamiętać, że jedynie interdyscyplinarny charakter pracy pozwoli na najskuteczniejsze podejmowanie działań.